

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 570/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Dušanom Szabóom, advokátom, Nemocničná 7, Kráľovský Chlmec, proti postupu Okresného súdu Košice-okolie v konaní sp. zn. 11C/73/2012 v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 87/2018-42 z 5. júna 2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/73/2012 v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 87/2018-42 z 5. júna 2018 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 8 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalovaného 1 stranou napadnutého konania, predmetom ktorého bola žaloba o určenie neplatnosti závetu. Nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 87/2018-42 z 5. júna 2018 bolo v súvislosti s namietanými prietahmi v napadnutom konaní vyslovené porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

3. Okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom zo 16. apríla 2019 tak, že žalobu zamietol, pričom na tomto rozsudku k 5. septembru 2019 vyznačil právoplatnosť. Žalobkyňa ani sťažovateľ proti tomuto rozsudku odvolanie nepodali. Žalovaný 2 však proti tomuto rozsudku podal až 30. marca 2021 odvolanie, v ktorom navrhol zmenu rozsudku okresného súdu tak,

aby žaloba bola (namiesto zamietnutia) odmietnutá. O odvolaní žalovaného 2 Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 9Co/76/2021 zo 4. mája 2021, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 2. júna 2021, rozhodol tak, že odvolanie žalovaného 2 odmietol. Okrem iného v odôvodnení tohto rozhodnutia skonštatoval, že žalovanému 2 rozsudok okresného súdu predtým nebol riadne doručený, keďže mu nebol doručovaný na ním uvedenú adresu a okresný súd nesprávne vychádzal z fikcie doručenia.

4. Okresný súd 6. decembra 2019 vyzval sťažovateľa na vyčíslenie trov konania. Advokát sťažovateľa 20. decembra 2019 trovy vyúčtoval. Uznesením vyššieho súdneho úradníka z 15. januára 2020, ktoré vo vzťahu k sťažovateľovi nadobudlo právoplatnosť 6. februára 2020, okresný súd rozhodol o výške trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ tvrdí, že do podania ústavnej sťažnosti jeho právna neistota v napadnutom konaní nebola odstránená a aj po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 87/2018-42 z 5. júna 2018 došlo k porušovaniu jeho základných práv, keďže konanie aj naďalej trvá ďalších 36 mesiacov. Podľa sťažovateľa okresný súd „zavádzal“ ústavný súd a strany napadnutého konania, keď na rozsudku okresného súdu zo 16. apríla 2019 nesprávne vyznačil doložku právoplatnosti s dátumom 5. september 2019, hoci rozsudok nebol doručený žalovanému 2, z čoho podľa sťažovateľa vyplýva aj nesprávnosť rozhodnutia okresného súdu o trovách konania, keďže k tomuto rozhodnutiu došlo predtým, ako bolo konanie právoplatne skončené.

6. Otázku platnosti, resp. neplatnosti závetu okresný súd rieši už od roku 2000 v dvoch občianskoprávných konaniach bez zohľadnenia princípov hospodárnosti a efektívnosti. Podľa sťažovateľa konanie o dedičstve vedené na okresnom súde pod sp. zn. 1D/994/1990, Dnot/183/1999 je aj napriek rozhodnutiu v napadnutom konaní naďalej prerušené. Sťažovateľ namieta, že okresný súd nesprávnym postupom pristúpil k vecnému prejednaniu žaloby, keďže o tej istej veci prebieha iné konanie, ktoré začalo ešte v roku 2000, v ktorom okresný súd žalobu podanú aj proti sťažovateľovi zamietol, pričom krajský súd toto rozhodnutie potvrdil, no konanie nie je právoplatne skončené, keďže, ako tvrdí sťažovateľ, rozsudok krajského súdu z roku 2005 nebol doručený jednému zo žalovaných, ktorého zástupca bol splnomocnený len na zastupovanie na pojednávaniach, a nie na prevzatie súdnych písomností. V tejto súvislosti sťažovateľ porušenie svojich základných práv vidí v tom, že žaloba bola pre absenciu podmienok konania prejednaná a zamietnutá, hoci mala byť odmietnutá.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02),

alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

8. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

9. Z tvrdení sťažovateľa a príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že krajský súd v súvislosti s rozhodovaním o odvolaní žalovaného 2 konštatoval, že tomuto žalovanému nebol rozsudok okresného súdu účinne doručený. Z toho sa ako správny javí záver sťažovateľa o tom, že spor nebol právoplatne skončený v septembri 2019, ale k jeho skončeniu dôjde až potom, ako bude rozsudok okresného súdu doručený žalovanému 2.

10. K tomu však treba uviesť, že sťažovateľ právnu istotu o tom, že konanie bolo právoplatne skončené, musel nadobudnúť už v súvislosti s tým, že žaloba voči nemu bola zamietnutá a na základe zamietnutia žaloby bolo rozhodnuté aj o jeho súvisiacom nároku na náhradu trov konania uznesením vyššieho súdneho úradníka z 15. januára 2020, ktoré vo vzťahu k sťažovateľovi nadobudlo právoplatnosť 6. februára 2020.

11. Právna neistota sťažovateľa ako nevyhnutný predpoklad konštatovania porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bola u sťažovateľa odstránená za dobu kratšiu ako devätnásť mesiacov odvtedy, ako u neho bolo vyslovené porušenie jeho práv nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 87/2018-42 z 5. júna 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 13. júla 2018.

12. Skutočnosť, že sťažovateľ sa z rozhodnutia krajského súdu doručeného mu v júni 2021 dozvedel, že rozhodnutím krajského súdu bolo odmietnuté odvolanie žalovaného 2 z marca 2021 (ako osoby, ktorá nie je oprávnená na jeho podanie, pozn.), ktorým žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že sa žaloba odmieta, a nie zamietá, pričom tomuto žalovanému nebol rozsudok okresného súdu účinne doručený, má zanedbateľný význam pre konštatovanie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Sťažovateľ bol v konaní úspešný, keďže žaloba voči nemu bola zamietnutá a bez relevancie pre jeho hmotnoprávne postavenie z hľadiska prietahov v konaní je to, či táto žaloba bola odmietnutá alebo zamietnutá. Rovnako je bez právneho významu to, kedy presne rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť, keďže okresný súd vo vzťahu k sťažovateľovi konal tak, že vychádzal z toho, že konanie vo veci samej bolo voči nemu právoplatne skončené procesným neúspechom žalobkyne, ktorá odvolanie proti rozsudku okresného súdu rovnako ako sťažovateľ nepodala. Právna neistota sťažovateľa v napadnutom konaní po právoplatnosti nálezom ústavného súdu z 5. júna 2018 netrvala dlhšie ako devätnásť mesiacov (vrátane fázy rozhodovania o náhrade trov konania) a následná právna neistota spočívajúca v nesprávnom vyznačení právoplatnosti na rozsudku okresného súdu nie je spôsobilá zasiahnuť do základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie namieta.

13. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

14. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu